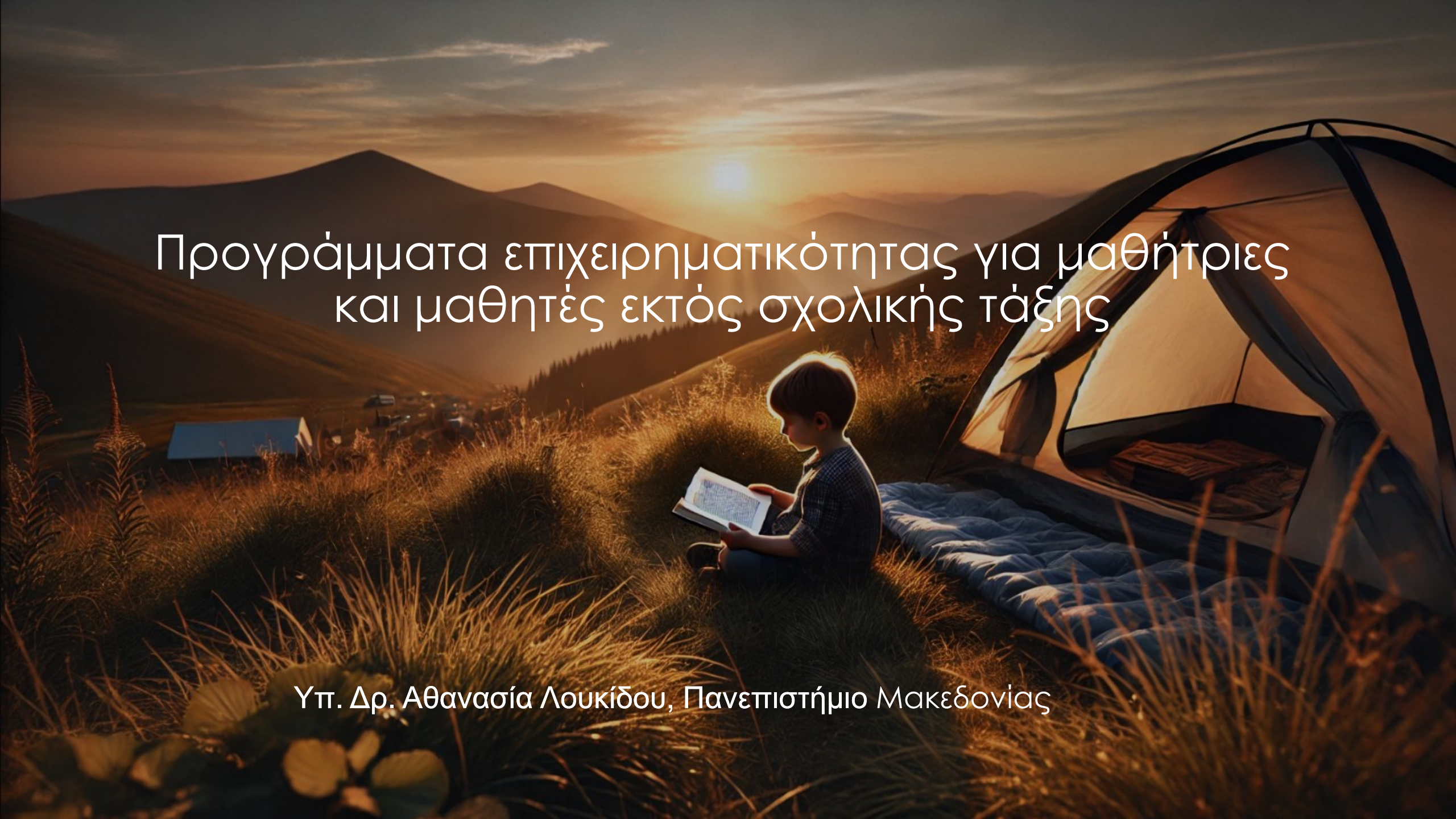

A young child is sitting on a blue sleeping bag inside a tent, reading a book. The scene is set in a grassy field with rolling hills in the background under a warm, golden sunset sky. The tent is partially open, and the interior is visible. The overall atmosphere is peaceful and contemplative.

Προγράμματα επιχειρηματικότητας για μαθήτριες και μαθητές εκτός σχολικής τάξης

Υπ. Δρ. Αθανασία Λουκίδου, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Δομή της παρουσίασης

- Επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση
- Εξωσχολικές δραστηριότητες
- Άτυποι χώροι μάθησης
- Πρακτικές εφαρμογές και παραδείγματα
- Προκλήσεις
- Συμπεράσματα

Εικόνα 2: Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για μαθητές και μαθήτριες σε μουσείο, (OpenAI ,2024B).

Επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση

Ο όρος επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση δεν εστιάζει μόνο

- στην εκμάθηση της δημιουργίας επιχειρήσεων,
- αλλά και την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου, μέσα από την καλλιέργεια του τρόπου σκέψης του, των δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων του (Erkkilä, 2000).

Εικόνα 3: Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για μαθητές και μαθήτριες σε φυτώριο, (OpenAI, 2024Γ).

Εξωσχολικές δραστηριότητες

Τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τις εξωσχολικές δραστηριότητες είναι τα εξής:

- απόκτηση πρακτικής εμπειρίας και ευκαιρίες δικτύωσης (Preedy et al., 2020)
- ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων (Zankov, 2023)
- ενίσχυση επιχειρηματικών προθέσεων και αυτό-αποτελεσματικότητας (Nguyen et al., 2021)

Εικόνα 4: Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για μαθητές και μαθήτριες σε πάρκο, (OpenAI ,2024E).

Άτυποι χώροι μάθησης

- Μεγάλο μέρος, αν όχι το μεγαλύτερο μέρος, της μάθησης δεν πραγματοποιείται σε επίσημα καθορισμένους χώρους μάθησης, (Cross, 2007), αλλά μάλλον σε ανεπίσημους χώρους που δεν προβλεπόταν απαραίτητα αρχικά ως χώροι μάθησης.
- Οφέλη που προκύπτουν από τους άτυπους χώρους μάθησης για την επιτυχία των μαθητριών και των μαθητών, είναι ότι
 - αποκτούν περισσότερα κίνητρα,
 - μπορούν να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους
 - βελτιώνουν την ανεξαρτησία και εκπληρώνουν τους μαθησιακούς στόχους (Ansaldi, 2023).

Εικόνα 5: Σύγχρονος συνεργατικός χώρος για μαθητές και μαθήτριες, (OpenAI ,2024Z).

Πρακτικές εφαρμογές και παραδείγματα

VIVITA Global

Τόπος	Εσθονία (Σύνολο 7 χώρες)
Διεξαγωγή	Maker Labs, κέντρα καινοτομίας
Περιγραφή	Ένα διεθνές πρόγραμμα που στοχεύει στην ενδυνάμωση παιδιών να αναπτύξουν καινοτόμα έργα, να μάθουν από την πράξη, και να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Προσφέρει εργαλεία, εργαστήρια και έναν ανοιχτό χώρο μάθησης.
Επιπλέον Πληροφορίες	Η VIVITA συνεργάζεται με τοπικούς οργανισμούς και εταιρείες σε διάφορες χώρες για να παρέχει στα παιδιά πρόσβαση σε σύγχρονες τεχνολογίες και πόρους που ενθαρρύνουν την καινοτομία και τη βιωσιμότητα.

Εικόνα 6: VIVITA STUDIOS, (Vivita Global ,2024).

Πρακτικές εφαρμογές και παραδείγματα

YEA Albania - WGT Summer Camp

Τόπος	Αλβανία
Διεξαγωγή	Θερινή Κατασκήνωση
Περιγραφή	Ένα καλοκαιρινό πρόγραμμα που εστιάζει στην παραγωγή ταινιών με έμφαση στη βιωσιμότητα. Τα παιδιά αποκτούν δεξιότητες στην παραγωγή ταινιών και την επιχειρηματικότητα, ενώ αναπτύσσουν τη συνείδηση για το περιβάλλον και την αειφορία.
Επιπλέον Πληροφορίες	Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από τοπικές πρωτοβουλίες και παρέχει ευκαιρίες στα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες σε δημιουργικές τέχνες και κοινωνική ευαισθητοποίηση, με τη δυνατότητα να δημιουργήσουν πραγματικά έργα που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Εικόνα 7: WGT Summer Camp, (YEA! ,2024).

Πρακτικές εφαρμογές και παραδείγματα

Black Bee Honey

Τόπος	Ορλάντο, Φλόριντα, ΗΠΑ
Διεξαγωγή	Πυροσβεστικός Σταθμός στην Parramore
Περιγραφή	Το πρόγραμμα εκπαιδεύει παιδιά από υποβαθμισμένες περιοχές στη διαχείριση της παραγωγής και της πώλησης μελιού. Μέσω αυτής της δραστηριότητας, τα παιδιά αποκτούν γνώσεις για τις βασικές αρχές της επιχειρηματικότητας και της υπευθυνότητας.
Επιπλέον Πληροφορίες	Το Black Bee Honey αποτελεί μέρος της πρωτοβουλίας Parramore Kidz Zone (PKZ), που ξεκίνησε το 2006 από τον Δήμαρχο Buddy Dyer, για την υποστήριξη των παιδιών σε υποβαθμισμένες περιοχές του Ορλάντο. Στόχος του είναι η μείωση της παραβατικότητας, η αύξηση της εκπαιδευτικής επιτυχίας και η πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη και ευκαιρίες απασχόλησης.

Εικόνα 8: Black Bee Honey Students, (Black Bee Honey HQ. ,2024).

Προκλήσεις

- **Ικανότητα Εκπαιδευτών:** Πολλοί εκπαιδευτές δεν έχουν εκπαιδευτεί ειδικά στην επιχειρηματική εκπαίδευση, περιορίζοντας έτσι την αποτελεσματικότητά τους στη διδασκαλία (Amesi & Giami, 2018).
- **Έλλειψη Χρηματοδότησης:** Δεν υπάρχουν επαρκείς υλικοί πόροι για την στήριξη εξωσχολικών δραστηριοτήτων στην επιχειρηματικότητα (Preedy & Jones, 2015).
- **Επιφυλακτική Στάση Γονέων:** Οι γονείς έχουν επιφυλακτική στάση απέναντι στην επιχειρηματική εκπαίδευση, καθώς πιστεύουν ότι δεν πρέπει να ξεκινά από νωρίς και ότι μέσω αυτής καλλιεργούνται δεξιότητες που σχετίζονται με τον ανταγωνισμό (π.χ. ανθεκτικότητα) οι οποίες είναι απαραίτητες για το μέλλον τους (Räty et al., 2016).

Εικόνα 9: Ομάδες συνεργασίας με ψηφιακή υποστήριξη για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων, (OpenAI ,2024H).

Συμπεράσματα

- Μέσα από τα προγράμματα επιχειρηματικότητας που γίνονται σε άτυπους χώρους μάθησης είναι ότι οι μαθητές μπορούν να αποκομίσουν πολλά οφέλη όπως **η ανάπτυξη των επιχειρηματικών τους δεξιοτήτων.**
- Μέσα από τα προγράμματα επιχειρηματικότητας διαπιστώνεται ότι ακολουθείται μια **διεπιστημονική προσέγγιση.**
- Εντοπίζονται **προκλήσεις** στην επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση όπως η **ελλιπής κατάρτιση των εκπαιδευτών**, η **έλλειψη πόρων** και η **επιφυλακτική στάση των γονέων.**

Εικόνα 10: Ψηφιακός εξωτερικός χώρος μάθησης με στοιχεία τεχνητής νοημοσύνης, (OpenAI, 2024Θ).

“The walls of the educational system must come down” in order for educators to help transform the world and to enable learners and teachers alike become different kinds of human being.

(Guevara, 1964)

Βιβλιογραφία

- Amesi, J., & Giami, D. K. (2018). Challenges hindering the availability of instructional resources for entrepreneurial skills acquisition among business education students in tertiary institutions in Rivers State. *International Journal of Education and Evaluation*, 4(1), 78-86.
- Ansaldi, B. (2023, June 29). The role of informal learning spaces in student success. Gallery Teachers <https://galleryteachers.com/2023/06/the-role-of-informal-learning-spaces-in-student-success/>
- Black Bee Honey HQ. (2024). About PKZ. *Black Bee Honey HQ*. Retrieved November 6, 2024, from <https://www.blackbeehoneyhq.com/About-PKZ>
- Cross, J. (2007). *Informal learning: Rediscovering the natural pathways that inspire innovation and performance*. San Francisco, CA: Pfeiffer.
- Erkkilä, K. (2000). *Entrepreneurial education: Mapping the debates in the United States, the United Kingdom and Finland*. Taylor & Francis.
- Guevara, E. (1964). *Talks to young people. The Cuban revolution in world politics*. London: Pathfinder.
- Nguyen, T. T., Nguyen, L. T. P., Phan, H. T. T. & Vu, A. T. (2021). Impact of Entrepreneurship' Extracurricular Activities and Inspiration on Entrepreneurial Intention: Mediator and Moderator Effect, *SAGE Open*, 11, 3, p.21582440211032176.
- OpenAI.(2024A). Εικόνα δημιουργημένη με το DALL-E AI [Παιδί διαβάζει βιβλίο εκτός σχολείου]. <https://chatgpt.com/g/g-2fkFE8rbu-dall-e/c/67214338-9450-800c-945f-6b75e5240715>
- OpenAI. (2024B). Εικόνα δημιουργημένη με το DALL-E AI [Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για μαθητές και μαθήτριες σε μουσείο]. <https://chatgpt.com/g/g-2fkFE8rbu-dall-e/c/67214338-9450-800c-945f-6b75e5240715>
- OpenAI. (2024Γ). Εικόνα δημιουργημένη με το DALL-E AI [Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για μαθητές και μαθήτριες σε φυτώριο]. <https://chatgpt.com/g/g-2fkFE8rbu-dall-e/c/672157bd-7750-800c-a549-56f0c536df12>
- OpenAI. (2024Δ). Εικόνα δημιουργημένη με το DALL-E AI [: Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για μαθητές και μαθήτριες σε πάρκο]. <https://chatgpt.com/g/g-2fkFE8rbu-dall-e/c/672fd438-5778-800c-a810-212fd11d000d>

Βιβλιογραφία

- OpenAI. (2024Z). Εικόνα δημιουργημένη με το DALL-E AI [: Σύγχρονος συνεργατικός χώρος για μαθητές και μαθήτριες]. <https://chatgpt.com/g/g-2fkFE8rbu-dall-e/c/672fa109-2a68-800c-b3bd-b70939cca33f>
- OpenAI. (2024Θ). Εικόνα δημιουργημένη με το DALL-E AI [: Ψηφιακός εξωτερικός χώρος μάθησης με στοιχεία τεχνητής νοημοσύνης]. <https://chatgpt.com/g/g-2fkFE8rbu-dall-e/c/672fc546-c55c-800c-879d-d2f2337ac3e9>
- Preedy, S. & Jones, P. (2015). An investigation into university extra-curricular enterprise support provision. *Education + Training*, 57(8/9), 992-1008.
- Preedy, S., Jones, P., Maas, G. & Duckett, H. (2020). Examining the Perceived Value of Extracurricular Enterprise Activities in Relation to Entrepreneurial Learning Processes, *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 27(7), 1085–1105.
- Räty, H., Korhonen, M., Kasanen, K., Komulainen, K., Rautiainen, R., & Siivonen, P. (2016). Finnish parents' attitudes toward entrepreneurship education. *Social Psychology of Education*, 19(2), 385–401.
- Vivita Global. (2024). Empowering the next generation of changemakers. *Vivita Global*. Retrieved November 6, 2024, from <https://www.vivita.global/>
- YEA! (2024, August 8). WGT Summer Camp 2024: Filmmaking for a Sustainable Future. *YEA!*. Retrieved November 6, 2024, from
- Zankov, I. (2023). *Exploring the effects of entrepreneurial extracurricular activities on student entrepreneurs* (Master's thesis, Lund University). Lund University School of Economics.

Σας ευχαριστώ!

Αθανασία Λουκίδου

Υπ. Διδάκτορας στην Επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση, Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας